

TEIT HÍREK

2022. SZEPTEMBER

A tartalomról:

TEIT

- 4 Jó szomszédságban...
- 13 Gyémánt díjjal ismerték el az Atomcity brandet
- 15 A csapból is ez folyik

RHK KFT.

- 8 Együttműködés az utánpótlás jegyében

PAKS II.

- 11 Dübörögnek a munkagépek az új atomerőmű telephelyén

www.teit.hu

Harminc éve szimbiózisban

Három évtizede alakult meg a TEIT. A társulás és a tagtelepülések lakói jó szomszédságot alakítottak ki az atomerőművel, s később az RHK Kft.-vel is. A jubileumról is megemlékező TEIT Napot Pakson rendezték meg.

Cikkünk a 2-5. oldalon

Bátaapátiban járt a TEIT Ellenőrző Bizottság

Az RHK Kft. által üzemeltetett Nemzeti Radioaktív hulladék-tárolóban tartotta meg soron következő ellenőrzését a TEIT szakbizottsága. Az Ellenőrző Bizottság a biztonság elsődlegességét tapasztalta a Bátaapátiban tett látogatása során.

Cikkünk a 6-7. oldalon

Harminc éve szimbiózisban

Az alapítás óta eltelt harminc év igazolta a TEIT létjogosultságát, harminc éve él együtt a társulás az atomerőművel, s figyel annak minden rezdülésére. A társulás lakosság tájékoztatása terén végzett munkája nélkülözhetetlen lesz a jövőben, hiszen új atomerőmű épül Pakson. Ezen gondolatok és a kapcsolatépítés jegyében rendezték szeptember elején Pakson a jubileumi TEIT Napot, amelyre a tizenhat társult településről érkeztek érdeklődők, résztvevők.

– Amikor elődeink ezt a társulást összekovácsolták, biztosan nem gondolták, hogy 30 év után is együtt leszünk – kezdte köszöntőjét a jubileumi TEIT Napon Gáncs István, a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás társelnöke. Felidézte, hogy az elmúlt harminc évben bármi is történt az atomerőműben, majd a később létrehozott Kiegészítő Kazettrák Átmeneti Tárolójában, arról mindig haladéktalanul, hiteles forrásból kaptak információt, amit továbbítani tudtak a lakosságnak a lehető legrövidebb időn belül. Az elmúlt harminc évben ez a társulás szimbiózisban élt az atomerőművel. – Ez eddig is fontos volt, de ezután nélkülözhetetlen lesz, hiszen a mindennapjaink arról szólnak, hogy itt új atomerőmű épül. A szakemberek, a kormány elhatározta magát a nukleáris áramtermelés mellett, ami jelen helyzetben felértékelődött. Kiszámítható, biztonságos technológiáról beszélünk. Az atomerőmű az ellátásunkat szolgálja, az új atomerőmű is azt fogja tenni, s beruházás hatással van a környezetben élők mindennapjaira, befolyásolja az itt élők komfortérzetét – húzta alá kiemelve, hogy immár 16 település tagja a társulásnak, s ezeken közel 70 ezer ember él.

Gáncs István köszöntője után tartalmas szórakoztató, illetve szakmai programok várták az érdeklődő közönséget. Táncoz, zenés színpadi produkciók követték egymást, de a gyerekek számára is rendeztek vetélkedőt is, ahol több furfangos feladást kellett megoldani. A kalocsai kertvárosi iskola hat fős csapatának egyik tagja, a 9 esztendő Pécsei Balázs azt mondta, hogy neki nagyon tetszett, mert izgalmas volt. – Mindent sikerült megfajítani – árulta el. Édesanyja, Pécsei Edit pedig arról beszélt, hogy első ízben vettek részt TEIT Napon, ami neki nagyon tetszett. Részben a személyes találkozás lehetősége miatt, másrészt a tartalmas előadások miatt. – Ezeket a

szakmai előadásokat minden embernek meg kellene hallgatni aki a környéken él, mert egy ilyen tájékoztató után teljesen más kép alakul ki bennünk az erőmű működéséről, a hulladékkezelésről – összegezte. A Csengey Dénes Kulturális Központ színháztermében dr. Kovács Antal, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt., illetve Honti Gabriella, az RHK Kft. kommunikációs vezetője beszélt a nukleáris kommunikáció sajátosságairól, kihívásairól. Dr. Kovács Antal azt mondta, hogy az atomenergia általános elutasító a társadalom, aminek történelmi okai vannak. A többség a nem kívánt termékek kategóriába sorolja, akár például a génmanipulált termékeket. A jó hírek nem érdeklik az embereket, csak az, ha „balhé” van. Egy közösségi médiában megjelent csúsztatás, légből kapott hír akár milliós nézettséget érhet el, s keltheti az iparágak, a létesítmények rossz hírét. Ilyen környezetben kell imázst építeni, javítani. – Ahhoz, hogy az atomerőmű hosszú távon működni tudjon a biztonsági, gazdasági, technológiai feltételek mellett a társadalmi támogatottságra is szükség van. Mindig jelen kell lennünk, ha nem teszünk semmit, akkor a támogatottság kopik – foglalta össze. Honti Gabriella lapunknak elmondta, hogy a legfrissebb közvélemény-kutatásuk alátámasztotta, hogy a kommunikációban kiemelt szerepe van a TEIT-nek, a megkérdezettek többsége ugyanis a településvezetőket hiteles, fontos forrásnak tartja, megbízik a polgármesterekben. Azt is hozzátette, hogy a sajtó, mint információs forrás, szintén fontos szerepet játszik a kutatás eredményei szerint. Kitért arra is, hogy az RHK Kft. ismertsége és támogatottsága a térségben változatlanul jó.

– Akkor váltunk felnőtté, amikor az üzemavar történt az atomerőműben. Nagyon gyorsan, nagyon jól reagált a társulás, haladéktalanul tudtuk a lakosságot tájékoztatni. Célunk

továbbra is, hogy a nukleáris létesítmények minden apró rezdülését figyelemmel kísérve informáljuk a lakosságot – mondta el lapunknak Gáncs István társelnök. Hozzátette, az elmúlt harminc évben sokat fejlődött a TEIT kommunikációs tevékenysége, de jelentős nemzetközi kitekintésre is szert tettek.

– A TEIT legfőbb célja ma is a kételyek és tévhitek eloszlatása hiteles és pontos tájékoztatással. Úgy tudunk erősek lenni, ha a kapcsolat közvetlen. Az együtt gondolkodás, a közös munka már évtizedekkel ezelőtt elkezdődött – erről már dr. Filvig Géza beszélt a TEIT Híreknek. A társulás elnöke kiemelte, hogy ha a fizikai összeköttetés is megvalósul, azaz megépül a híd, Kalocsa és térsége nagyobb szerephez juthat, bekapcsolódhat a Paks II. projektbe. – Amikor elődeink 1992-ben elhatározták, hogy a Paksi Atomerőmű 12 km-es körzetében egy társulást alapítanak, jó döntést hoztak, és olyan alapokat helyeztek le, amelyek máig meghatározzák a munkánkat. A 30 éves jubileum a TEIT létjogosultságát, az elvégzett munka minőségét is igazolja – fogalmazott. Kifejtette, hogy nagyon jó az együttműködés a települések között és az atomerőművel, RHK Kft.-vel is korrekt munkakapcsolatot alakítottak ki. – Mögöttünk 30 év, előttünk remélem még legalább ugyanennyi – mondta az elnök.

Dr. Filvig Géza kommunikációs tevékenységük kapcsán rámutatott, felgyorsultak az események, nőtt az emberek hírhétsége, de szaporodtak a lehetőségek is, ahonnan tájékozódni lehet. Egyre inkább fennáll a veszélye annak, hogy téves információkhoz jutnak. – Ebben van a mi szerepünk! Éppen ezért fontos,

hogy autentikus forrásból származó, hiteles információt adjuk, el tudjuk oszlatni a tévhiteket – szögezte le. Emlékeztett rá, hogy mindezen túl független méréseket is végeznek a térségben. A házigazda Paks polgármestere, Szabó Péter az autentikus és hiteles tájékoztatáson túl komoly eredménynek tartja, hogy sikerült a társulásnak elérnie, hogy a nukleáris létesítmények körzetében fekvő települések pluszforrásokhoz jussanak, amelyekből fejlesztéseket, beruházásokat tudnak finanszírozni. – Ez nem számít különlegesnek nemzetközi szinten, bevett szokás, hogy az erőmű közelében élők élvezik annak támogatását – hangsúlyozta.

Romhányi Károly, Gerjen polgármestere azt mondta, hogy sok gyerekkel érkeztek, s nagyon jól érzik magukat, a plakátkészítő verseny eredménye pedig különösen örömmel töltötte el őket, hiszen a hat díjazott közül négy gerjenti. A TEIT működésével kapcsolatban kifejtette, hogy az alapfelgondolás nagyon jó, a meghatározott elvek mentén lehet és kell is finomítani, az új kihívásokra fel kell készülni. – Jónak tartom a közös gondolkodást, abszolút van jövője a társulásnak – vélekedett.

Vargyas László, Dunaszentbenedek nemrégiben megválasztott polgármestere is osztotta ezt a véleményt. Elmondta, hogy korábban édesapja révén hallott már a TEIT-ről, tudta, hogy ez egy példamutató kezdeményezés. – Most magam is látom, hogy van értelme ezeknek a találkozásoknak, alkalmat adnak, hogy információhoz jussunk, azok pedig segítenek, hogy tisztán lássanak az emberek – mondta. A TEIT Nap – mint hozzátette – hasznos volt, lehetőséget adott a tájékozódáson túl a kapcsolatépítésre is.

Részt vett a rendezvényen az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. vezérigazgatója is. Pekárik Géza a sajtó képviselőinek arról beszélt a jubileumi TEIT Napon, hogy 40 éves az I-es blokk, amelynek üzembe helyezése után tíz évvel már meg is alakult ez az információs társulás. – Talán egy kicsit későn is ahhoz, hogy milyen fontos funkciót tölt be. A környező lakosság tájékoztatása, informálása az erőmű transzparens működésével kapcsolatos tények adatainak közlése elengedhetetlen ahhoz, hogy a lakosság támogatása a régióban meglegyen – húzta alá.

Arról is szót ejtett, hogy az újabb üzemidő hosszabbítás kérdése a kormány elé került, amely támogatja azt. – Szándékaink szerint ebben az évben eljutunk a projekt formális megalakításáig, megteremtjük a szervezeti, személyi feltételeket, elkészítjük a projekttervet, az alapítóokiratot. Nagyon reméljük, hogy hosszú időn keresztül együtt működik majd a hat blokk. Én személy szerint a kettőn túl még további blokkok építésében is bízom, mert az energiarendszernek nagy szüksége van a stabil termelői kapacitásokra – fogalmazott.

Jó szomszédságban az atomerőművel

Kováts Balázs, a Paksi Atomerőmű akkori kommunikációs vezetőjét hívtuk múltidézésre a jubileum kapcsán, mivel a TEIT alakulásától egyengette a jó szomszédság ügyét. Bár 2012-ben nyugállományba vonult, kommunikációs szakértőként ma is szakmai kapcsolatban áll az atomerőművel, s a társulással is.

– Mi hívta életre harminc esztendővel ezelőtt a társulást?

– A TEIT kiemelt feladat volt, hiszen hidat képezett az atomerőmű 12 km-es körzetében lévő települések lakossága és az atomerőmű között. Harminc év távlatából ez egy könnyed történetnek tűnik, de bizony voltak kemény csatározásaink oda-vissza, különösen az első tíz évben.

Az atomerőmű építéskor nem volt társadalmi párbeszéd, így a lakosság kevés információhoz jutott, nem igazán tudták, mi is épül, hogyan működik majd, ami óhatatlanul ahhoz vezetett, hogy sokan gyanakodva, félve tekintettek rá. Aztán a nyolcvanas évek végén elindult demokratizálódási folyamat, a rendszerváltás folyamán végbement változások arra ösztönözték az atomerőművet, hogy új alapokra helyezze a kommunikációt. A tájékoztatási stratégia alapját a nyitottságban határozták meg. Megfogalmazódott, hogy szükséges egy olyan társadalmi szervezet, amely a lakosság érdekeit hivatott képviselni, és rajta keresztül korrekt, nyitott párbeszéd valósulhat meg. Erre

a feladatra hívták életre az 1992. június 30-án 12 kilométeres körzetben 13 településsel megalakult TEIT-et, amely alapvetően tájékoztatási és ellenőrzési funkciót tölt be.

– Milyen emlékezetes eredményeket értek el ebben a szerződéses együttműködésben?

– A TEIT-tel közösen kidolgozott tájékoztatási stratégia végrehajtása után 1994 nyarán megállapodásra jutottunk a Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolója létesítésének ügyében, amely tartalmazta az információs kötelezettségeket, a lakosságot megnyugtató garancia feltételeket és a TEIT helyszíni ellenőrzésének biztosítását. 1998-99-ben a tároló bővítése adott komoly munkát a társulásnak. A lakossági elfogadtatási program sikeres volt, mind a 13 település kiadta a tudomásulvételi nyilatkozatot. Az atomerőműben 2003-ban történt üzemzavar kapcsán jó szolgálatot tett a már kialakított polgármesteri tájékoztatórendszer, aminek köszönhetően gyorsan, első kézből jutottak hiteles információkhoz a településvezetők és továbbíthatták azokat a lakosság felé, így megőrizhető volt a nyugalomuk. 2006-ban az üzemidő-hosszabbítás apropóján közmeghallgatásokat tartottak, ami segítette a program előrehaladását. Az együttműködési forma annyira sikeresnek bizonyult, hogy mintájára hasonló „nukleáris településszövetségek” alakultak a 90-es évek második felében. Sőt az atomerőmű és a TEIT együttműködése európai példa lett, külföldi polgármesterek jöttek tanulmányozni. A TEIT annak idején olyan lendülettel érkezett a Nukleáris Létesítmények Melletti Települések Európai Szövetségébe, hogy a következő esztendőben már náluk tartották kongresszusukat. Emlékezetes, amikor az MVM PA Zrt. és a TEIT együtt kaptak Környezetvédelmi Aranyérmet az együttműködésért, a tudati környezetszennyezés felszámolásáért.

– Önnek személy szerint mit adtak a TEIT-es évtizedek emberileg, szakmailag?

Az elévülhetetlen eredmények mellett élményekkel teli is volt ez az időszak számomra. Rengeteg falugyűlést tartottam, sok embert megismertem, megtanultam a vidék működését, megtapasztaltam, milyen módszerekkel lehet jó kapcsolatot kiépíteni

a polgármesterekkel, a szervezet által a lakossággal, érdemi párbeszédben elfogadtatni bizonyos dolgokat. A legfontosabb elv az őszinteség volt, ettől váltunk hitelessé, amit az idő visszaigazolt. Ahogy mondani szoktam, sikerült beleágyazni az atomerőművet a vendégfogadó közegbe. Mert az erőmű történelmi léptékkal vendég ebben a térségben. Befogadták, ami nagyszerű dolog. De ahhoz, hogy befogadják, rengeteg munkát el kellett végeznünk, ami nem mindig a kirakatban zajlott. Ez egy hosszú, lassú építkező munka volt, aminek most már a gyümölcsöt élvezni mindkét fél.

*

A TEIT-et alapító településvezetők közül egyedülként Szabó Zsolt dolgozik még ma is polgármesterként. Ordas első embere szerint a két szomszéd - az atomerőmű és a térség - között lévő fal harminc év alatt leomlott, a viszony korrekt.

– Hogy emlékszik vissza a TEIT létrejötté előtti időkre?

– Akkoriban fals információk terjedtek mifelénk. Dunaszentbenedeken a meggyek leszáradtak és az emberek azt hitték, ehhez az atomerőműnek köze van. A szocializmusban zártabb világban éltünk, hallottunk ugyan az atomerőműről, de nem tudtunk szinte semmit. Én is az gondoltam, veszélyes. Olyan volt, mint, amikor új szomszéd költözik mellénk és egy nagy fal van közöttük, nincs semmilyen kommunikáció.

– Hogy tört meg a jég?

– Elevenen él bennem az az emlék, Petz Ernő volt a vezérigazgató, amikor 1992-ben Kováts Balázs, az atomerőmű akkori kommunikációs vezetője jelentős diplomáciai érzékkel összefogta a polgármestereket. Mint, amikor a szomszédok meghívják egymást egy kis borozgatásra. Meghívtak minket, elindult egy tárgyalási folyamat. Beengedtek minket, megnézhattuk mi folyik az erőműben. A magas kerítések lebomlottak, egészséges párbeszéd alakult ki.

– Milyen eredményeket hozott az elmúlt harminc év?

– Emlékszem, amikor még az atomerőműben barakkokban tartottak nekünk tájékoztatót, aztán megépült a látogatóközpont... Sok minden változott. Mi polgármesterek nagyon gyakran jártunk az atomerőműben, betekintést nyertünk az ott folyó munkába. Eljöhettünk nyílt napokra száz emberrel a falvakból, korrekt tájékoztatást kaptunk. Így volt ez akkor is, ha probléma volt, például a 2003-as üzemzavar idején. Azonnal hívtak bennünket, bemehettünk, elmondták, hogy mi a gond és mi lesz maja megoldás. Megnyugtattak minket, mi pedig meg tudtuk nyugtatni a lakosságot, ami nekünk, faluvezetőknek a legfontosabb. Működtek és működnek bizottságaink, rendszeresen végezhetünk ellenőrzéseket, negyedévente vannak tájékoztatók az RHK Kft.-nél. Szoros a kapcsolat. Minden kommunikációs vezetővel, Kovács Balázssal, Mittler Istvánnal, Kovács Antallal és később az RHK Kft.-nél Honti Gabriellával megtaláltuk a közös hangot és a mindenkor vezetőigazgató is partnerként kezelte a mi csapatunkat.

– És valóban csapatként gondolkodnak a településvezetők?

– A három évtized alatt nagyon klassz dolgok történtek. Jó csapatként működünk. A közös programokon, TEIT Napokon és TEIT Kupákon, a szakmai programokon, tanulmányutakon mindig oldott, baráti a légkör, s a találkozások arra is alkalmat adnak, hogy kicseréljük tapasztalataikat. A Duna elválasztott minket, de mostanra közelebb kerültünk a paksi oldalra is a kollégákhoz, ugyanolyan problémákkal küzdünk, jó erről fehér asztal mellett is beszélni. Hasznos, kell a szövetség, fontos, hogy együtt képviseljük az itt élők érdekeit. Én az összefogásnak vagyok a híve és a jövőt illetően úgy látom, hogy még inkább egymásra leszünk utalva. Be fog szűkülni a világ, a kis mikroközösségeinket kell erősíteni. Vallom, hogy nem is kell nekünk ezer kilométereket utaznunk, hogy csodákat lássunk. Annyi kincs és érték van itt! Tájhá zak, templomok, parkok, népművészetünk, kultúránk, épített örökségünk. Ezeket kell nekünk felfűzni együtt, mint egy gyöngysort és mellé rakni a szívünket, vendégszerete-tünket.

Bátaapátiban járt a TEIT Ellenőrző Bizottság

A biztonság elsődlegességéről győződött meg az RHK Kft. által működtetett Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóban (NRHT) tett látogatása során a TEIT Ellenőrző Bizottsága, kiegészülve a társult települések vezetőivel. A Bátaapátiban található létesítmény – mint arról dr. Radó Krisztián telephelyvezető beszámolt 2008-ban fogadott először hulladékcsomagokat a Paksi Atomerőműből. Az első

években a háromezer hordó befogadására alkalmas technológiai épületben helyezték el a beérkező hulladékot. A föld alatti tároló 2012. december 5-én nyílt meg. Az első kamra 2017-ben telt meg, 537 konténerben 4833 hordót helyeztek el benne. A második kamrában alkalmazott tárolási koncepció merőben eltér az

azt megelőzőtől. A vasbetonkonténereket úgynevezett kompakt hulladékcsomagok váltják fel. Az új hulladék elhelyezési-rendszer helytakarékosabb mint elődje, így jelentős megtakarítást eredményez. A Paksi Atomerőmű működése közben keletkezett kis és közepes aktivitású hulladék végleges elhelyezésére a felszín alatt, 250 méteres mélységben kialakított kamrák szolgálnak. A szilárd hulladékot 200 literes acélhordókban, tömörített formában tárolják, a folyékony hulladékot szilárdítják, s utána kerül a tárolóba.

– Ez év végén vagy jövő év elején kezdjük el a második kamra feltöltését, a kapacitása négy évre lesz elegendő – tájékoztatta a telephelyvezető. Dr. Radó Krisztián elmondta, hogy a harmadik és negyedik kamra bányászati kialakítása befejeződött. Hozzátette, alapvető műszaki elvárás, hogy amikor egy kamra betelik, addigra legyen fogadókész a következő. A mostani tervek hat kamra kialakítására szólnak. – Számos kutatást végeztünk arra vonatkozóan, hogy ebben a közvetformációban van lehetőség további kamrák kialakítására – fűzte hozzá a telephely vezetője.

Baksa Ferenc, a TEIT ellenőrző bizottságának ez évtől regnáló elnöke jó tapasztalatokról számolt be. Azt mondta, ismételtlen meggyőződtek arról, hogy a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. a biztonságot tartja elsődlegesnek. – Megtudtunk bizonyosodni, hogy az RHK Kft. ebben a létesítményében is szem előtt tartja a biztonságot, semmiféle problémát nem találtunk, a lakosság felé megnyugtató információval tudunk szolgálni a Paksi Atomerőműben keletkezett kis- és közepes aktivitású hulladékok elhelyezéséről – fogalmazott. – Nem vagyunk szakemberek, de laikusként azt látjuk, hogy a biztonság felsőfokon van – összegezte. Az ellenőrző bizottsághoz dr. Filvig

Géza, a TEIT elnöke is csatlakozott. – Nagyon fontosnak tartja a társulás, hogy folyamatosan naprakész információkat gyűjtsön be az ellenőrzési területéről. Itt Bátaapátiban napi aktualitásokról, aktuális munkákról érdeklődtünk. Nagyon fontosnak tartom, hogy ezen a kiemelt területen, mint a radioaktív hulladékok kezelése, ki tudjuk szolgálni a lakossági érdeklődést a 16 településen – hangsúlyozta. Miként hozzátette, személyes beszélgetések, fórumok, előadások során, az önkormányzatok hírcsatornáin, médiafelületeken juttatják el az így szerzett információkat a lakossághoz.

lyozta. Miként hozzátette, személyes beszélgetések, fórumok, előadások során, az önkormányzatok hírcsatornáin, médiafelületeken juttatják el az így szerzett információkat a lakossághoz.

Bordács József: Fadd fejlődése nem áll meg

Minden faddi polgármestere akar lenni a nyolc jelölt közül megválasztott polgármester, Bordács József. Függetlenként indult, de egyértelművé tette: jobboldali, konzervatív, keresztény értékrendet vall. Úgy gondolja a település kivételes adottsága a festői szépségű holtág.

Sok számára fontos ember ösztönzésére szállt versenybe a Fülöp János lemondása miatt megüresedett polgármesteri székért Bordács József. Nyolc aspiráns közül választották településvezetőnek, szeptember 19-én iktatták be. Bő egy héttel korábban búcsúzott el a munkahelyétől: 25 éven át dolgozott a Paksi Atomerőműben. Építész, épületgépész technikus, mérnök diplomáját 2016-ban szerezte a Dunaújvárosi Egyetemen minőségirányítás szakon. Faddra felesége, Papp Mónika révén került, aki 2003. óta az ESZI tanára. Közös életüket felesége szülőfalujában kezdték, majd Paksra kerültek, ahol aktív közéleti szerepet vállalt. 2018-ban költöztek Faddra. Két felnőtt gyermekük van. Mónika mérnök, Budapesten dolgozik, Bence szüleivel Faddon él és erdőszekurkusként dolgozik.

Bordács József a megyei és a paksi önkormányzatban tevékenykedett korábban képviselőként, hat éven át állt a FIDESZ paksi szervezete élén. A faddi időközi választásokon függetlenként indult nem titkolva, hogy polgári, jobboldali értékeket vall. – Egy kistelepülésen nincs helye a nagypolitikának, én minden faddi polgármestere szeretnék lenni – szögezte le. Elmondta, hogy jó alapot jelent, hogy elődje, Fülöp János vezetése alatt nagyon szépen fejlődött a község. – Bízom abban, hogy a Paks II. beruházás, a Magyar Falu Program, az EU-s pályázatok és a TEIT, illetve JETA források segítségével további fejlesztéseket tudunk megvalósítani – fogalmazott. Vannak távlati, szinte álomnak tűnő elképzelései, mint például a holtágrehabilitáció Tolna és Bogyiszló önkormányzataival összefogva. – Süli János még miniszterként segített a tanulmányok elkészítéséhez szükséges százmillió forint előteremtésével. Az iszapmentesítést, a vízutánpótlást biztosító szivattyúk telepítését magába foglaló projekt megvalósítása negyvenmilliárd forintos költséget jelent – részletezte. A közeljövő feladatairól elmondta, hogy pályázati támogatásból helyben szeretnének strandot kialakítani, egy új piactér építése és egy sport és szabadidőpark kivitelezése is napirenden van, de az aktuális feladatok közé tartozik a

községet a 6-os főúttal összekötő sertéstelepi út szélesítése, a csapadékvíz-elvezető hálózat II. ütemének kivitelezése. Bordács József kiemelte, hogy mind Fadd, mind a közigazgatásilag hozzátartozó üdülőfaló Fadd-Dombori esetében arra számít, hogy a Paks II. projekt fejlődést hoz. – Ez valójában már meg is kezdődött, hiszen a PIP Nonprofit Kft. több fejlesztést megvalósított Domboriban. Abban bízunk, hogy ez folytatódik a jövőben is – húzta alá a polgármester. A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulásra a Paksi Atomerőmű és az RHK Kft. kommunikációjának fontos csatornájaként tekint Bordács József. Úgy gondolja, a lakosság tájékoztatásában fontos szerepe van a társulásnak, amelynek munkájában természetesen aktívan részt kíván venni. – 25 évet dolgoztam az atomerőműben, az ott szerzett helyismeretem, tapasztalatom is hasznos lehet – fogalmazott. Hozzáfűzte, hogy Fadd számára azok a források is fontosak, amelyeket a TEIT-tagságnak köszönhet. Ezek akár közvetlenül, akár pályázati önerőként segítették a település fejlődését. – Bízunk benne, hogy ez a jövőben is így lesz – tette hozzá.

Együttműködés az utánpótlás jegyében

Az RHK Kft. és a Tolna Megyei Szakképzési Centrum Ady Endre Technikum és Kollégium 2022 tavaszán együttműködési megállapodást kötött az új szakképzési rendszer szerint akkreditált fegyveres biztonsági őr képzés elindítása érdekében.

A képzésben számos szakember vett részt; főleg olyanok, akik aktívan művelik ezt a szakmaterületet. Így a résztvevők azt is láthatták, hogy esetleg kikkel fognak majd később együtt dolgozni.

Az intézmény felnőttképzésben részt vevő tanulóinak számára Molnár Lajos, az RHK Kft. őrseparancsnoka tartotta a fegyver technikai ismeretek és löelmélet oktatását, illetve biztosította a gyakorlati lövészeti modul elsajátításának a feltételeit – ez utóbbit Forrai Péter kiképzési és logisztikai főelőadó közreműködésével. Ezzel is népszerűsítve Társaságunkat, egyúttal előrelátóan segítve a szakember-utánpótlásunkat.

Az országos szinten első, ezért is egyedülálló képzés végeztével 2022. augusztus 26-án – belügyi, kamarai, sajtó- és egyéb figyelő szemek által követve – sikerrel lezajlottak az utolsó vizsgák is.

– Akik most végeznek nagyon elkötelezettek ebben az irányban, ők jövőképet látnak ebben a szakmában – mondta el Juhász Gábor, az oktatási intézmény igazgatója. – Az RHK Kft. pedig a saját szakember utánpótlását – fogalmazott Ferenczi Sándor, az RHK Kft. Rendészeti Önálló Osztályának vezetője. Elmondta, hogy a paksi és bátaapáti telephely létszám bővítése okán meghirdetett fegyveres biztonsági őr pozíciók betöltésére többen is pályáztak a képzés résztvevői közül. – Jelentkezésüket – a nyílt álláshirdetésben is közzétett módon – kiemelten kezeljük a felvételi eljárás folyamán. Közülük egy főt már meghallgattunk és fel is vettünk személy és vagyonőrnek a bátaapáti telephelyre. A többi jelentkező meghallgatása is

folyamatban van, és amennyiben sikerrel zárulnak az elbeszélgetések az azt jelenti, hogy a végzetek körülbelül 60-70%-át rögtön foglalkoztatni is fogjuk – részletezte Ferenczi Sándor.

A képzés értékelése a vizsgabizottság

tagjai, a TMSZC, az RHK Kft. és a hallgatók kontextusában megkezdődött, s ennek függvényében hamarosan döntést születik arról, hogy a jövőben is folytatódik-e a már megkezdett együttműködés.

REMEKÜL HELYT ÁLLT ISMÉT AZ FBŐ-VERSENYCSAPAT

Az RHK Kft. élében a Rendészeti Önálló Osztály berkein belül működik a telephelyeinken jogszabály által meghatározott őrzési feladatokat ellátó, (többek között) szolgálati fegyverrel rendelkező, sajátos jogokkal felruházott biztonsági szervezet, a Fegyveres Biztonsági Őrség. Bár jöttünkben-mentünkben találkoztunk kollégáinkkal, de olyan esetekben figyelünk fel rájuk leginkább, amikor számot adnak tudásukról, versenyhelyzetben mutatkozik meg kiemelkedő rátermettségük évente akár többször is.

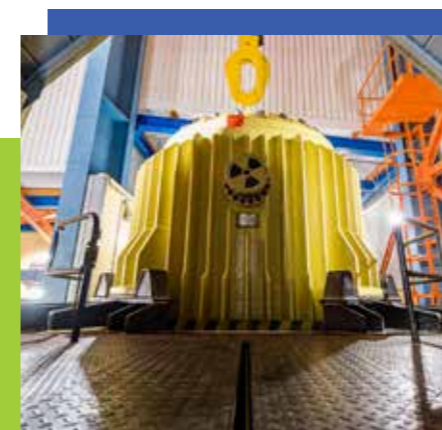
Immár negyedik alkalommal, 2022. augusztus 31-én tartották meg a Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Rendészettudományi Kara, illetve a Ludovika Sportegyesület Tonfa Szakosztályának szervezésében a Somorjai Gábor Nemzetközi Rendészeti Szakmai Emlékversenyt. A verseny egyik megálmodója Somorjai Gábor, aki a BRFK XVI. kerületi Rendőrkapitányságán dolgozott, mint nyomozó, valamint a fent említett Tonfa Szakosztály instruktora volt, 2018-ban 31 évesen elhunyt. Az idei versenyen családja is részt vett, ami különösképpen emelkedetté tette a nevével találkozókat. Az emlékezés mellett a sportbaráti kapcsolatok erősítését is célul tűzött rendezvényre Romániából, Csehországból, Horvátországból és Szlovákiából is érkeztek próbatételre vágyó közösségek, szervezetek.

A megmérettetésre három kategóriában nevezhettek a hallgatókból, tisztjelöltekből, oktatókból és hivatásos állományú versenyzőkből álló négyfős csapatok, akiknek olyan versenyszámokban kellett bizonyítani erőnlétüket és tudásukat, mint például az intézkedéstechnika, az elsősegély-

nyújtás, a falmászás, az akadálypálya, a fegyver szét- és összeszerelése és a lövészet.

Az RHK Kft. képviselő Forray Tibor, Csoknyai László, Hajdú Tamás és Sebestyén Csaba, ismét remekeltek, ezzel is erősítve a társaság jó hírét. Kísérőjük, támaszuk és szakmai trénerük Forrai Péter kiképzési és logisztikai főelőadó volt. – Egészen elképesztő fizikai és mentális felkészültség kellett ahhoz, hogy munkatársaim ilyen kiemelkedő eredményeket érjenek el. Harminc igen jól képzett csapat közül a tizedik helyet hoztuk el csapatkategóriában, ugyanakkor fegyveres biztonsági őr és fegyver szét- és összeszerelés kategóriában a dobogó legmagasabb fokára állhattak fel a 'fiúk'. Büszkeséggel tölt el, hogy újra és újra megmutatják kollégáim, hogy milyen fontos számukra, hogy bár az elsődleges összekötő kapocs köztük a szakmaiságuk, ugyanakkor példátlan bajtársi közösséget is alkotnak – foglalta össze Ferenczi Sándor, az RHK Kft. Rendészeti Önálló Osztályának vezetője.

TUDTA-E?

hogy...

a fizikai védelem alapvető célja, hogy a létesítményeinkben tárolt és feldolgozott nukleáris és radioaktív anyagok ne kerülhessenek ki a biztonságos őrzés alól, felhasználásukkal, vagy ellenük ne lehessen szabotázs cselekményt végrehajtani.

A nukleáris anyagok fizikai védelméről nemzetközi egyezmény született.

Az ebben vállaltak hazai alkalmazásának legfelső szintjét az Atomtörvény (1996. évi CXVI. törvény) képviseli, amely tartalmazza a nukleáris védelem alapelveit és megteremti a fizikai védelem részletes szabályozásának kereteit.

Applikációk a hasznosan töltött képernyőidő szolgálatában

Az Atomenergetikai Múzeum (AEM) nagy hangsúlyt fektet a legfrissebb technológiák megismerésére és alkalmazására, hiszen így még élményközpontúbbá tehetők a különböző atomenergiához kapcsolódó tudományos tartalmak, míg az ismeretszerzés módját nagyban színesíti. De egyúttal segít azon fiatalok elérésében is, akik például életkoruk okán már nem megszólíthatók hagyományos módszerekkel, és akik több friss kutatás eredményei szerint is magas képernyőidővel „nyomkodják” napi szinten az okoseszközöket.

Atomenergetikai Múzeum

Az Atomenergetikai Múzeum nevű okoseszköze ingyenesen letölthető applikáció például évek óta arra hivatott, hogy a kontinens egyetlen atommúzeumának páratlan gyűjteményét, a legkedveltebb műtárgyakat bárki számára felfedezhetővé, megismerhetővé tegye – a múzeum épületén messze túlmutatva, otthoni vagy egyéb szabadidős elfoglaltság részeként. 3D-s modellek, kiterjesztettség-tartalmak és szöveges leírások is találhatóak benne, amelyek az idei évi fejlesztésének köszönhetően még könnyebben kezelhető, még egyértelműbb menüben kaptak helyet, és a korábbi verzióhoz képest az új alkalmazás immár egyaránt magában foglalja a magyar és az angol nyelvű felhasználói felületet is.

A múzeumos rendezvények és a kiállítótér egyik kedvenc interaktív eleme a tudáskapszula, amely varázslatos-tudományos, hálózatszerűen megjelenő atomenergiához kapcsolódó világának feltárulásához szintén az okoseszközök és az alkalmazás a kulcs. A hagyományos edukációs törekvések is kiegészítik a kiterjesztettség-tartalmakat, hiszen papíralapú kvízek is készültek ezekhez az eszközökhöz, így a rendezvényeken ajándékot is nyerhetnek frissen szerzett tudásukért az érdeklődők, de a múzeumlátogatás végén is lehetőség kínálkozik erre.

Legyél te is MindenTudós!

Az Atomenergetikai Múzeum nevű, idén megújuló applikáció mellett ebben az évben egy teljesen új alkalmazást is közzétett az áruházakban az AEM, a MindenTudóst. Ez a fejlesztés a múzeum megnyitásának 10. évfordulójára készült, és azokat a szellemi alappilléreket állítja a középpontba, amelyek az atomenergiához kötődő tudósokhoz kapcsolódnak. De azért némi csavar is van a történetben, hiszen olyan ismereteket rejt az alkalmazás, amelyek a világhírű magyar tudósok gyerekkorát, valamilyen különleges személyes történetét, vagy épp művészeti érdeklődését árulják el. Szilárd Leó és a táviró, Wigner Jenő és az udvariasság (no, meg az uzsonnádoboz és a hangyák), Teller Ede és a zongorázás valamint Neumann János és az egykezes számolás mind megismerhető, és ki is próbálható, hiszen játékokat is rejt a virtuális kaland, amelyben a „Marslakókkal” lehet játszani.

AtomMúzeum JáTÉKA

Egy harmadik, az AtomMúzeum JáTÉKA nevű applikációja is van a múzeumnak, amelyben három olyan játék kapott helyet, amelyek minden korosztály számára rejtenek interaktív elfoglaltságot, miközben új ismeretek egész tárházát sajátítják el a kis felhasználók már óvodás kórtól is. Az Élet az atomerőműben című mesekönyv hangoskönyvi, „matatófalat” idéző lehetőségekkel kiszínezett tartalma az egyik, míg az ŪrGame, a kedves kis Ūrgés játék a másik olyan eleme az appnak, amelyet sikerekkel fedezhetnek fel a legkisebbek is. A harmadik egységet az Építs atomerőművet! játék képezi, amely már nehezebb, de mivel nagyon látványos és informatív, így egy kis rafinériával és új információk iránti nyitottsággal bárki kedvére megépítheti általa a saját atomerőművét már kisiskolás kortól is. Minden érdeklődőt várnak az AEM applikációi, de a Sketchfab.com felkeresésével is megtekinthetők látványos, 360 fokban körbenézhető modellek a múzeum háza tájáról. A rendezvényekről és az őszi-téli programokról, aktualitásokról pedig friss hírek olvashatók Facebookon és az Atomenergetikai Múzeum honlapján is.

Dübörögnek a munkagépek az új atomerőmű telephelyén

Már elkezdték ásni a munkagödört a Paksi Atomerőmű két új blokkjának helyszínén, a beruházás eközben számos kulcsengedélyt szerzett meg a nyár folyamán.

Javában folyik a munka a Paksi Atomerőmű két új blokkjának helyszínén: mintegy kétszáz munkagép és jármű – dózer, kotró, teherautó, traktor és terepjáró – dolgozik a munkagödör kialakításán. Az első szakaszban eltávolítják a talaj felső rétegét az 5. és 6. blokk területén, majd az 5. blokk területén a talajvíz szintjéig, öt méter mélységig termelik ki a földet. Erről a szintről már elvégezhető a talajfolyósodást megakadályozó talajszilárdítás és megépíthető a talajvizet a munkagödörből kizáró résfal. A munkagödört a szükséges engedélyek birtokában mélyítik tovább, mélysége egyes helyeken meghaladja majd a 23 métert. A résfal kivitelezését tesztmunkálatok előzik meg. A 2022 augusztusában megkezdődött tesztek célja, hogy értékelni lehessen a megvalósítandó résfal és a tervezett víztelenítés megfelelőségét, továbbá megerősítést nyerjen, hogy a létesítési munkák során a résfal megépítése és a munkagödör víztelenítése mellett a blokkok kivitelezése a működő blokkok szerkezeti elemeire legfeljebb minimális, a biztonságos működést nem befolyásoló hatással lesz. A tesztmunkával pontosítani lehet a résfal tervezett technológiáját és a víztelenítés terveit.

Mindeközben a beruházás számos kulcsfontosságú engedélyt kapott meg a nyár folyamán. Az Országos Atomenergia Hivatal kétéves, összetett felülvizsgálat eredményeként augusztus 25-én adta ki a Paksi Atomerőmű 5. és 6. blokkjának létesítési engedélyt. Ez az egyik legfontosabb hatósági dokumentum a Paks II. beruházás történetében, azt igazolja, hogy az új paksi atomerőművi blokkok építése megfelel a legszigorúbb magyar előírásoknak és követelményeknek, egyúttal összhangban van a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség biztonsági előírásaival. Szintén kiemelt mérföldkőnek számít, hogy a hatóság kiadta az ötös blokki reaktortartályok és a nukleáris sziget további hat épületének építési engedélyit, valamint a hosszú gyártási idejű berendezések – reaktortartályok, olvadékcspadák – gyártási engedélyit.

Az olvadékcspadák gyártása már el is kezdődött Oroszországban. Ez a továbbfejlesztett harmadik generációs VVER-1200 blokkok számos új, a biztonság növelését eredményező műszaki megoldásainak egyike. Az olvadékcspadák a reaktortartály alatt helyezkedik el, és képes annak sérülése esetén az úgynevezett zónaolvadék befogadására. Elemeinek össztömege 732,7 tonna, teljes magassága több mint 15 méter.

Az olvadékcspadát és a többi nagyberendezést vízi úton szállítják majd az építkezés helyszínére. Idén augusztusban adták át annak az út egyik szakaszát, amely a kikötőt összeköti az építkezés helyszínével. A 10 méter széles szállítóút alkalmas akár 11,5 tonnás maximális tengelyterhelésű gépjárművek fogadására is.

JÓTÉKONYSÁGI FUTBALL TORNÁT

RENDEZTEK GERJENBEN

Negyedszer rendezett jótékonyági labdarúgótornát Gerjen Község Önkormányzata „3000-es torna” néven szeptember 10-én. Dr. Kovács Antal, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgatója megnyitójában hangsúlyozta, hogy fontosnak tartják a közösségi megmozdulásokat és azokat a találkozásokat, amelyek erősítik a térség kohézióját. A tornán a Paksi Atomerőmű-PADOSZ, a Paks II. Zrt., a PIP Non-profit Kft., az RHK. Kft., az új blokkok építésével megbízott orosz fővállalkozó, a Tolna Megyei Önkormányzat, a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság, a Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, a Tolna Megyei Balassa János Kórház, és a TEIT csapatai vettek részt. A labdarúgó tornát a TEIT csapata nyerte.

Fotó: Molnár Gyula

A rendezvény teljes bevételét – 940 ezer forintot – a Tolna Megyei Balassa János Kórház gyermekekkel foglalkozó alapítványának ajánlották fel. Az adományt dr. Németh Csaba, a kórház főigazgatója vett át Romhányi Károly polgármestertől. Romhányi Károly köszönetet mondott minden meghívottnak, résztvevőnek azért, mert az ügy mellé álltak. – Köszönjük, hiszen ezt az eredményt csak együtt érthettük el. Hálás vagyok, hogy a szabadidőt nem sajnálva egy remek hangulatú délelőttöt tölthettünk el közösen egy jó ügy érdekében – mondta hozzátéve, hogy a tornát jövőre is szeretnék megrendezni, Gerjen várja a csapatokat, adományozókat 2023-ban is.

ÁTADTÁK A MEGYE LEGRANGOSABB

KITÜNTETÉSEIT

Tizenöt kategóriában, harminchatan vehették át elismeréseiket a Megye Napján Kunszentmiklóson. A Bács-Kiskun Megye Egészségügyéért díjat a Kalocsai Szent Kereszt Kórház dolgozói kapták, a Bács-Kiskun Megye Közigazgatásáért díjat Czabainé Csada Márta, a Géderlaci Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője vehette át, míg a Bács-Kiskun Megye Sportjáért díjat Kolics János, a Kalocsai Kézilabda Club nyugalmazott edzője kapta.

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG NAPJA USZÓDON

A hagyományos rétes elkészítésének titkait ismerhették meg az érdeklődők Borsos Jánosné irányítása alatt Uszódon, ahol Kulturális Örökség Napját tartottak. Az országos programsorozat keretében a község két hagyományörző házának, a Boldizsár és Benedek Péter Emlékházak megtekintésére volt lehetőség a nap folyamán.

MINISZTERI KITÜNTETÉST KAPOTT

DUNAPATAJ POLGÁRMESTERE

Augusztus 20-án, Államalapító Szent István ünnepén Dusnoki Csabát, Dunapataj polgármesterét Pintér Sándor belügyminiszter a Köz Szolgálatáért Érdemjel Arany Fokozatával tüntette ki. A rangos elismerést Dunapataj biztonságának megteremtéséért, fenntartásáért, a rendőrség és a polgárorség munkájának három évtizedes támogatásának elismeréséért adományozták az immár ötödik cikluson keresztül tevékenykedő városvezető részére.

KITÜNTETÉSEK A DUNASZENTBENEDEKI

FALUNAPON

Szeptember első hétfőjén rendezték meg a nagy hagyományokkal bíró falunapokat a településen, ahol számos kitüntetést adtak át, többek között a Rendezett környezet, a Virágos Benedekért, a Hagyományaink ápolásáért és a Dunaszentbenedek község közösségi munkájáért kategóriákban. A néhai polgármesternek, Vargyas Mihálynak odaadó munkájáért posztumusz díszpolgári címet adományozott a testület. Vargyas Mihály 16 évig vezette a települést.

AGRÁR HUNGARIKUM SZAKMAI FÓRUM

KALOCSÁN

A tavalyi évhez hasonlóan idén is a Csíplek Kalocsa! Paprika és Gasztronómiai Fesztivál szakmai nyitóprogramja egy agrárkerekasztal beszélgetés volt, melynek középpontjában ezúttal nemzeti hungarikumunk, a kalocsai fűszerpaprika jelene és jövője állt. Az interaktív beszélgetés fő témaköre az aszály-, az élelmezési helyzet, illetve a vidékfejlesztést érintő támogatási lehetőségeken túl a fűszerpaprika termesztése és feldolgozása volt. A kalocsai Városháza dísztermében megrendezett eseményt Font Sándor, a térség országgyűlési képviselője, az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottság elnöke és dr. Filvig Géza Kalocsa polgármestere nyitotta meg.

MEGÚJULT DUNASZENTGYÖRGY HONLAPJA

Szép, modern, informálisa a település új honlapja, amely a képviselő-testület döntése nyomán újult meg. A cél, hogy naprakész, széleskörű és részletes tájékoztatást adjanak a településről, az önkormányzat életéről, eseményeiről. Az érdeklődők a honlapon keresztül betekintést nyerhetnek Dunaszentgyörgy történetébe, gazdasági, kulturális életébe, természeti környezetébe, az ott élők mindennapjaiba.

Gyémánt díjjal ismerték el az Atomcity brandet

Újabb Városmarketing Gyémánt díjat ítelt Paksnak a Magyar Marketing Szövetség. Ezúttal a marketingstratégiai, márka és identitásépítési, arculati program kategóriában nyerte el az önkormányzat az elismerést. Ez a kilencedik díj, amit a Marketing Szövetség évente meghirdetett pályázatán „bezsebelt” a város. Az idei pályázatban az Atomcity brand és a Paks város közötti arculatfejlesztést mutatták be. Szabó Péter polgármester a díj átvétele kapcsán tartott sajtótájékoztatót, azt emelte ki, hogy a brandépítők és az

önkormányzat együttműködése már több projektben megvalósult. – Ilyen a babacsomag, valamint az elsősök és a végzősök ajándécsomagja, amelyekkel a lokálpatriotizmust kívánjuk erősíteni. Szabó Péter kiemelte, hogy a marketingtevékenység azért fontos egy város életében, mert általa megmutathatja a települést és értékeit. Galazek Viktória az Atomcity márka-mentezsere, a Paks Pont iroda vezetője arról beszélt, hogy az önkormányzattal a márka megalapítása óta, azaz immár hat éve jó a kapcsolat, megtalálták és meg-

találják azokat a közös pontokat és elképzeléseket, amivel ezt a márkát, illetve a város és a márka közötti kapcsolatot lehet építeni. – A brandnek és a városvezetésnek is fontos, hogy a paksiak ezeket az értékeket és a lokálpatrióta szemléletet megismerjék, át tudják venni és tovább tudják vinni – összegezte. A város vezetése a fejlesztések, beruházások mellett kiemelten fontosnak tartja, hogy Paks pozitív imázsának építésén is dolgozzon, ehhez minél többféle marketingeszközt, innovatív ötletet használjon.

SZUPERHŐSÖK A TERMÉSZET SZOLGÁLATÁBAN

Idén Szuperhősök a természet szolgálatában címmel hirdette meg TEIT-tel közös plakátkészítő pályázatát az RHK Kft. A kiírás szerint a gyerekek fantáziájára, illetve választására bízták, hogy egy már jól ismert szuperhőst, vagy egy, az alkotó gyermek által kitalált szuperhőst ábrázolnak-e bolygónk védelmének bemutatására. Ennek megfelelően nemcsak a technikai tudást, hanem az ötletességet is értékelték. Két kategóriában – alsó és felső tagozatos korosztályban – díjazták a beküldött alkotásokat. A díjakat a TEIT Napon, Pakson adták át. A gyerekeknek Honti Gabriella, az RHK Kft. kommunikációs osztályvezetője és dr. Filvig Géza, a TEIT elnöke gratulált és adta át az ajándécsomagokat. Hajnes Rebeka a Kenessey Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nyolcadikos igencsak meglepődött, amikor színpadra szólították. Az ajándécsomag átvétele és a gratulációk után lapunknak elmondta, hogy ez volt az első pályázat, amelyre beküldte pályamunkáját, így nem számított arra, hogy kapja az első díjat. Azt is elárulta, hogy a testvére jobban rajzol, de nem vett részt ezen a pályázaton. – Nagyon meglepődtem, de nagyon örülök – tette hozzá.

EREDMÉNYEK:

Alsó tagozat

- I. **Hosnyászkí-Törjék Zsombor**, 3. osztályos, Madocsa Református Általános Iskola
- II. **Orsós Roland**, 4. osztályos, Gerjen, Kenessey Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- III. **Biczó Adél**, 2. osztályos, Madocsa Református Általános Iskola

Felső tagozat

- I. **Hajnes Rebeka**, 7. osztályos, Kenessey Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- II. **Kalányos Amanda Noémi**, 7. osztályos, Kenessey Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- III. **Fenyvesi Enikő Emma**, 7. osztályos, Kenessey Albert Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

ZÖLDRE VÁLTUNK

Életfaakció a 25 éves ÖKO Munkacsoport Alapítvánnyal

Tizenhatodik éve létezik egy program Pakson, amelynek eredményeként több száz fával gyarapodott már a város zöldfelülete. Ez az Önzetlenül Környezetünkért, Otthonunkért (ÖKO) Munkacsoport Alapítvány családokat megszólító életfa programja.

Az ÖKO Munkacsoport Alapítvány életfa akciójának ötlete akkor merült fel, amikor 2005-ben, vélhetően diszkózó fiatalok, facsemetéket rongáltak meg az Ürgemezőn. A környezetvédelem iránt elkötelezett civil szervezetben elgondolkodtak, mit tehetnének azért, hogy ilyen ne forduljon elő. Arra jutottak, hogy leginkább szemléletformálással tudnának tenni ezért. – Van egy régi magyar hagyomány, mely szerint kisbabájuk érkezésének öröme fákat ültet a család. Ez és Lendvai Klári gyermekdala ihlették az „Ültess fát, életfát”, őrizd az oxigén forrását! akciónkat – idézte fel a kezdetet Jantnerné Oláh Ilona, a nagyrészt pedagógusokat tömörítő civil szervezet kuratóriumának elnöke. Az akció lényege, hogy az alapítvány facsemetéit ajándékozza az évente megjelenő felhívásukra jelentkező családoknak. Az átadás ünnepélyes keretek között történik. – A környezet tisztelésének, szeretetének, védelmének kialakítását már kisgyermek korban el kell kezdeni. Ugyanakkor akciónkkal meg tudjuk szólítani a felnőtteket is, s a családokon keresztül akár szélesebb társadalmi rétegekhez is eljuthatunk – emelte ki Jantnerné Oláh Ilona, aki arról is beszélt, hogy az évek során sok segítséget kaptak. – A programunk állandó támogatója pályázati úton Paks Város Önkormányzata, hozzájárult már a megvalósításhoz az atomerőmű, a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítvány, illetve magánemberek, hiszen az adó egy százaléka is forrásul szolgál. Az őshonos fák kiválasztásában, beszerzésében mindig számíthatunk Klézli Terézia városi főkertészre, valamint mai nevén a DC Dunakom Zrt.-re, a cég parkfenntartási részlegének vezetőire.

Fotók: Jantnerné Oláh Ilona

Az egyik esztendőben a Tiszakürti Arborétum is támogatta az akciót 50 magonccal – összegzett. 2006-ban 22 család jelentkezett az alapítvány felhívására, most már évről-évre 40-50 az életfát igénylő családok száma. Az átadáson a facsemete mellé emléklapot is kapnak, valamint egy gravírozott táblát az akció emblémájával, a megajándékozott gyermek nevével és születési dátumával, és a támogatókat is feltüntetik rajta. A család a facsemetét a saját étterében ülteti el, és gondozza, hogy valóban

szoros kapcsolat alakuljon ki a fa és a gyermek között. Aki társasházban lakik, lakókörnyezetében teheti ezt meg, illetve, ha ott nem lehetséges, akkor az ürgemezői tó mellett kijelölt területen. Az akció révén eddig 650-700 csemetével gyarapodott faállomány a városban, vált még zölddebbé, szebbé, élhetőbbé a település, ugyanakkor a fásítás a klímaváltozás okán is nagy jelentőséggel bír. – Az idei életfaátadás novemberben lesz, 45 család kért csemetét. Szeretnénk még sokáig folytatni

a programot, bízunk benne, hogy továbbra is megtaláljuk hozzá a szponzorokat. Dokumentáljuk, hogy melyik évben, ki és milyen fát vett át. Tervezzük egy album elkészítését, amihez folyamatosan várjuk az életfás fotókat, történeteket. Tesszük mindezt abban a hitben, hogy az életfa tulajdonos gyermekek értékékként fognak tekinteni a természeti környezetre, megtanulják, hogy a fák létezése az emberek létezését garantálja – mondta Jantnerné Oláh Ilona.

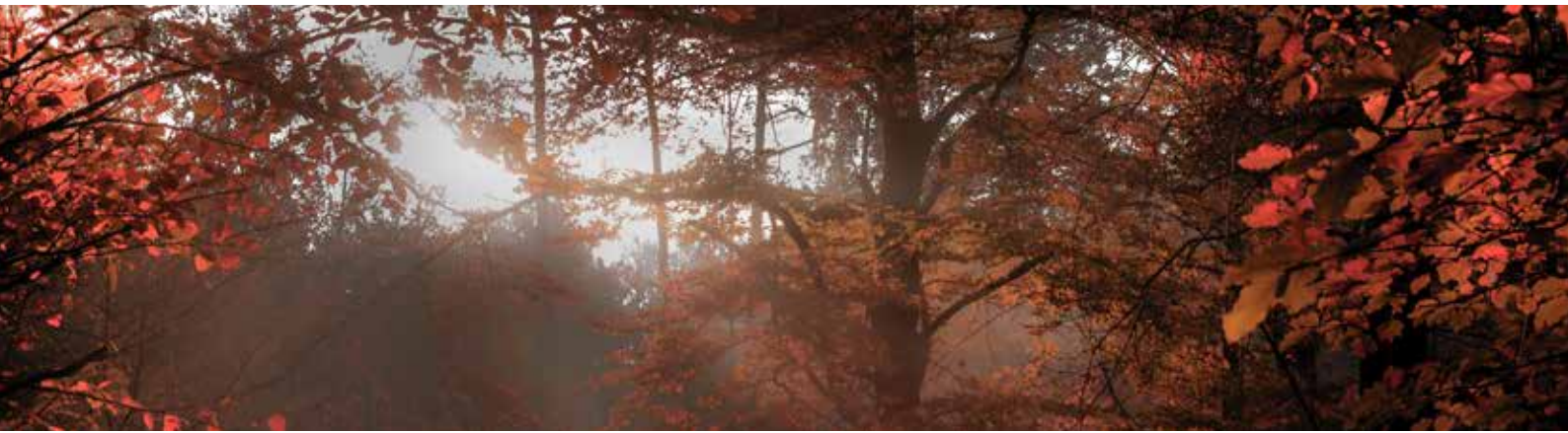
A csapból is ez folyik

Földünk 71%-át víz borítja, de ennek csupán 2,5%-a édesvíz. Édesvízkészleteink tehát nagyon szűkösek, a klímaváltozás hatására pedig egyre csökkennek. Vészesen közeleg az az idő, amikor a megfelelő minőségű és mennyiségű vízhez való hozzájutás igen komoly kihívást jelent majd az emberiség számára. Manapság az édesvizek biológiai sokféleségét a természetes élőhelyek nagyfokú átalakítása, a kémiai szennyezések és a klímaváltozás veszélyezteti leginkább. Az emberiség vízellátása, és a gazdasági termelés sok esetben együtt jár a vízi ökoszisztéma súlyos károsításával. Ráadásul a gondatlanság és a szándékosság is jelentős szerepet játszik. Erre igen szemléletes példa a tömegtelen mennyiségű PET-palack, amit az előre csomagolt vizek vásárlásával halmozunk fel rendkívüli módon szennyezve ezzel környezetünket. A Kiskunsági Víziközmű-Szolgáltató Kft. Kalocsa és térségének víz szolgáltatója folyamatosan dolgozik a lakosság szemléletformálásán, a környezettudatosságra nevelésén, ehhez az egyik legnagyobb lépés a PET palackok használatának elhagyása, de legalábbis minimálisra csökkentése lenne. A cég két évvel ezelőtt sikeresen pályázott a KEHOP- 2.1.7.-19-2019-00016 Életvizeink tisztaságának védelme, és a tudatos vízhasználatra nevelés elnevezésű pályázaton, melynek segítségével nagyon sok programot tudtak megvalósítani a klímatusatosság jegyében. A pályázatnak köszönhetően elkészítették „Minden nap

a vízer” című szemléletformáló kisfilm-jüket, amelyben felhívják a figyelmet az ivóvíz védelmének fontosságára és bemutatják az utat, míg a háztartásokba eljut a tiszta, emberi fogyasztásra alkalmas ivóvíz. A projekt keretében több ivóvíz kutat is átadtak a térségben, legutóbb Kalocsán. Az ünnepélyes átadón Mátyus Zoltán, a Kiskunvíz Kft. ügyvezetője felhívta a figyelmet, hogy a világban naponta hárommillió PET-palackot vásárolnak az emberek. Ezeknek nagy része a kukában landol, rosszabb esetben pedig az Atlanti-óceánon, vagy bármely óceánon gyakorlatilag PET-palack szigetekké tömörülnek. – Egy embernek a létfenntartáshoz napi két-három

liter vízre van szüksége, ami ahogy más magyar városokban, Kalocsán is kiváló minőségű víz formájában a csapból közvetlenül elérhető – vázolta az ügyvezető. Mint mondta, Magyarországon a csapvíz az egyik legjobban és legtöbbször ellenőrzött termék, szerencsére még megfelelő mennyiség áll rendelkezésre, ám ennek ellenére nagy figyelmet kell fordítani a vízbázisok védelmére. – Egy köbméter, azaz 1000 liter víz árából csupán 1-2 palacknyi vizet vásárolhatunk meg. Ez borzasztó arány! Arra próbáljuk ebben a pályázatban is felhívni a figyelmet, hogy az egészséges ivóvizet használjuk – zárta beszédét Mátyus Zoltán.

KALOCSA

PAKS

GÉDERLAK

TENGENIC

GYÖRKÖNY

MADOCSA

USZÓD

DUNASZENTBENEDEK

GERJEN

ORDAS

FOKTÓ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNAPATAJ

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

Impresszum:

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja

6300 Kalocsa, Szent István út 35.

titkarsag@kalocsa.hu

Felelős kiadó: Dr. Filvig Géza TEIT elnök

Készítették: Babai István, Koska Ágnes, Mocsnik Alla, Schmidt Ferenc, Vida Richárd, Vida Tünde

Készült: Kerényi nyomda, Szekszárd

Megjelenik: kéthavonta Pakson és környékén 24 000 példányban